VNS 7/2020 VP

Meri Koivusalo
Globaaliterveyden ja kehityksen professori
Tampereen Yliopisto

EUROOPAN UNIONI JA TERVEYSPOLITIIKKA

- Suorat vaikutukset terveysohjelman ja terveyteen kohdentuvien toimien kautta
  - ”Terveysunioni” – lääkkeet, syöpä, kriisivalmius ja pandemia
  - Suomen PJ kaudet: Hyvinvointitalous, terveys kaikissa politiikoissa
- Epäsuorat vaikutukset sisämarkkinoiden ja kauppapolitiikan kautta
- Epäsuorat vaikutukset ohjausjaksoon kohdentuvien toimien kautta
- Epäsuorat vaikutukset muiden politiikkatoimien kautta
  - ympäristövaikutusten arviointi, maatalous ja ruokapolitiikka

ARVOPERUSTASTA

- Yhteinen arvoperusta tärkeä, mutta ei estä ristiriitoja yksilöiden, julkisen vallan ja elinkeinoelämän välillä
- Ihmisoikeudet, lääkkeet ja kauppapolitiikka
- Sisämarkkinat, kauppapolitiikka ja terveyspalvelut
- Liikkuvuuden vapaus ja pandemiakontrolli
- Sisämarkkinat, alustatalous, työelämän ehdot ja sosiaaliturva
- Hyvinvointi talouden ja EU-politiikan tavoitteena
- Varovaisuusperiaate sääntelyn ja julkisten toimien lähtökohtana

PUUTTEITA

- Terveyteen, hyvinvointiin ja sosiaaliturvaan liittyvien tavoitteiden tulisi nousta vahvemmin esiin osana sisämarkkinoihin, kauppapolitiikkaan kohdentuvia linjauksia
- Terveyspalvelut sekä sosiaalipalvelut tulisi pitää kauppa- ja investointineuvottelujen ulkopuolella, mukaan lukien investointisuoja

PUUTTEITA

- Terveyteen, lääkestrategiaan ja kriisivalmiuteen kohdentuvien linjausten tulisi näkyä vahvemmin EU-selonteon linjauksissa
- Terveydensuojelun korkea taso sekä varovaisuusperiaate tulisi sisällyttää vahvemmin osaksi lähtökohtia ja linjauksia
- Hyvinvoinnin edistäminen tulisi näkyä vahvemmin myös osana EU-selonteon linjauksia

KYSYMYKSIÄ

- Selonteossa käsitellään useaan otteeseen ”avointa strategista autonomiaa” – onko mahdollista että tämä pyritään linjaamaan Suomen osalta siten, että käytännössä sitoudutaan linjauksiin sisämarkkina- ja kauppapolitiikassa, jotka eivät ole sosiaali- ja terveyspolitiikan tavoitteiden mukaisia?
- Miksi kauppapolitiikan kautta halutaan ajaa yhteiskunnallista muutosta ja miten tämä nivoutuu demokratiaa painottaviin arvoihin ?

KYSYMYKSIÄ

- Mitä tarkoitetaan ihmiskeskeisen datatalouden yhteydessä kansalaisten oikeudella valita palveluntoimittajansa avoimilta kilpailluilta markkinoilta?
- Mitä tarkoitetaan avoimella sääntöpohjaisella kauppa- ja sisämarkkinapolitiikalla käytännössä, jos sen luvataan olevan ratkaisu pandemian huoltovarmuuteen?
- Miksi lääkkeiden saatavuuskysymyksiä käsitellään vain hätätoimien yhteydessä, kun saatavuus on ollut ongelma myös näistä riippumatta?
- Mitä itseasiassa tarkoitetaan palveluiden sisämarkkinoiden kehittämisellä?

KIITOKSET

- meri.koivusalo@tuni.fi
- @merikoivusalo